

O b s a h

Ú v o d	3
1. ÚVOD DO PROBLEMATIKY KONZERVACE A RESTAURACE	5
1.1 Základní pojmy	7
1.2 Některé další pojmy z oblasti úpravy a ochrany historického materiálu	9
1.3 Zařízení konzervačního pracoviště a zásady bezpečnosti při práci	12
1.4 Rozdělení konzervátorských pracovišť podle typů muzeí	13
Literatura	15
2. ANORGANICKÉ MATERIÁLY	16
2.1 Kovy a jejich koroze	16
2.2 Rozlišení předmětů podle stupně jejich poškození a vymezení konzervačního postupu	17
2.1.1 Železo a jeho slitiny	18
2.1.1.1 Železné předměty s dostatečně zachevalým kovovým jádrem	18
2.1.1.2 Pasivace povrchu železa	19
2.1.1.3 Tanátování	20
2.1.1.4 Stabilizace rzi	21
2.1.2 Měď a její slitiny	23
2.1.2.1 Konzervace mědi a jejích slitin	23
2.1.2.2 Metody zachování patiny	23
2.1.2.3 Metody k odstranění patiny	24
2.1.2.4 Vytváření umělé patiny	25
2.1.3 Stříbro a jeho slitiny	25
2.1.3.1 Odstranění vrstvy chloridu stříbrného	25
2.1.3.2 Odstranění vrstvy sulfidu stříbrného	26
2.1.3.3 Pasivace stříbrných předmětů	26
2.1.4 Zlato a slitiny zlata	27
2.1.4.1 Konzervace zlata	28
2.1.5 Olovo	28
2.1.5.1 Konzervace olověných předmětů	29
2.1.6 Cín	29
2.1.6.1 Konzervace cínu	30
2.1.6.2 Pasivace cínových předmětů	31
2.1.7 Zinek	31
2.1.7.1 Konzervace zinku	31
2.1.7.2 Chenické povrchové úpravy zinku	32
2.1.8 Hliník	32
2.1.8.1 Konzervace hliníku	32
2.1.9 Lepení, tmelení a závěrečné konzervační úpravy kovových předmětů	32

2.1.9.1	Lepidla	33
2.1.9.2	Emely	33
2.1.9.3	Závěrečné ochranné prostředky	34
	Literatura	34
3.	KERAMIKA	36
3.1	Příprava keramického materiálu	36
3.1.1	Odstraňování nečistot a krust	37
3.1.2	Sestavování a lepení keramiky	37
3.2	Lidová malovaná keramika, majolika a fajans	38
3.3	Kamenina a porcelán	39
3.4	Sklo	39
3.4.1	Porušování skla	40
3.4.2	Konzervace skla	41
3.4.3	Lepení skla	42
3.4.4	Doplňování skla	43
3.5	Kámen	43
3.5.1	Porušování kamene	44
3.5.2	Čištění kamene	44
3.5.3	Petrifikační a konzervační prostředky	46
3.5.4	Restaurování kamene	46
	Literatura	47
4.	ORGANICKÉ MATERIÁLY	48
4.1	Dřevo	48
4.1.1	Složení a struktura dřeva	48
4.1.2	Fyzikální vlastnosti dřeva	49
4.1.3	Příčiny poškození dřeva	49
4.1.4	Ochrana dřeva před jeho narušováním	51
4.1.5	Čištění a konzervace dřeva	53
4.1.6	Emelení, moření a povrchová úprava dřeva	54
	Literatura	54
4.2	Konzervace mokrého dřeva a dřeva z archeologických nálezů	55
4.2.1	Uložení mokrého dřeva před konzervací	55
4.2.2	Přehled konzervačních metod	56
4.2.2.1	Metody dehydratační	57
4.2.2.2	Metody bez předchozí dehydratace	57
4.2.2.3	Metody radiační polymerace	59
4.2.3	Závěrečné úpravy dřevěných objektů	59
	Literatura	60
5.	PAPÍR	61
5.1	Porušování papíru	61
5.1.1	Vlhkost a atmosférické vlivy	61
5.1.2	Působení mikroorganismů	62
5.1.3	Živočišná škůdci	62
5.1.4	Mechanické poškození	63

5.2	Konzervace papíru	63
5.2.1	Čištění a bělení papíru	63
5.2.2	Odkyselování, resp. neutralizace papíru	64
5.2.3	Hydrofobizace papíru	64
5.3	Skeletizace papíru	65
5.4	Doplňování chybějících částí a retuš	65
	Literatura	66
6.	TEXTILIE	67
6.1	Rozdělení textilních vláken a vazby tkanin	67
6.2	Čištění a praní	67
6.3	Prací lázně	68
6.4	Mechanické a chemické čištění textilií	70
6.5	Skeletizace textilu	70
6.6	Restaurování textilií	72
	Literatura	72
7.	KŮŽE	73
7.1	Porušování kůže	74
7.2	Konzervace kůže	74
7.3	Konzervace kožených knižních vazeb	75
	Literatura	76
8.	KOSTI A ROHOVINA	77
8.1	Zpracování kostí v terénu	77
8.2	Zpevňování kostního materiálu	78
8.3	Konzervace kostěných a rohovinových předmětů	78
8.4	Závěrečné úpravy	78
	Literatura	79
9.	PROUTÍ, SLÁMA, OROBINEC A KUKUŘIČNÉ ŠUSTÍ	80
9.1	Poškození materiálu	80
9.2	Konzervace materiálu	80
9.3	Lidové pečivo a sušené ovoce	81
	Literatura	81
10.	POVRCHY	83
10.1	Základní tradice v malbě	84
	Literatura	84
11.	ZÁVĚR	85
O B S A H	87

